

СЪЮЗ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ

Доклад, касаещ предложение № 854-04-131/27.07.2018г. към Законопроект за ЗИД на ЗЕ внесен от МС на 21.06.2018г.№802-01. На основание чл.83,ал1 от ПОДНС

РЕЗЮМЕ

Доклад базиран на анализ на правната и фактическа среда към септември 2018, обоснован на официални документи от Европейската комисия, Комисията за енергийно и водно регулиране, Годишни финансови отчети , експертизи, касаещ 300 малки български фирми и селско стопански производители от ВЕИ с инсталирани мощности върху покриви и малки инсталации предимно между 30 и 50 кВ.п., единствено засегнати от действието на §18 ЗЕ. ПЗР на ЗВЕИ от 24.07.2015г.

Съюз на европейските производители на
зелена енергия

ДОКЛАД

Септември 2018г.

Предмет на доклада са 300 малки български фирми и селско стопански производители от ВЕИ с инсталирани мощности върху покриви и малки инсталации предимно между 30 и 50 кв.п.

Изкупната им цена наложена с решение от НС с §18 от 2015 г е бруто 10 ст/ Кв.ч, като удържките, касаещи ЗЕ и ЗЕЕВИ (нетно специфично производство, балансиране, такса достъп и 5% ФСЕС) са 9 ст. Прибавяме и (експлоатационни разходи, ремонт, амортизация само върху собственото финансиране , възвръщаемост само върху собственото финансиране), заложен в ценообразуването на КЕВР към датата на въвеждане в експлоатация са 36 ст. Или три години тези производители работят три пъти под себестойност. Приход 10 ст, – (разход определен от КЕВР 36 ст.+ 9 ст, разход съгл.ЗЕ и ЗЕВИ) = – 35 ст. В сметката не са добавени разходите за работни места, които според договорите ДФЗ трябва да се поддържат ,заради икономически слабо развити региони на страната.

Изчисленията сочат(писмо на КЕВР до НС 04.01.18г), че тази промяна няма да доведе до увеличаване на цените задължение на обществото и ел.енергия. Допълнят разход е под един промил(0,00015kW/h), приходът от търговията на зелени сертификати на тези производители, заедно с 5% ФСЕС и нетно специфично производство ,компенсира този разход и реално сметката излиза на 0.

1.ПРЕДЛОЖЕНИЕТО за поправка на текстове на §18 от Т. Ерменков касае: След изцяло изплатено икономическо предимство ,тази категория фирми да получат цени с отразената им субсидия, както на всички останали субсидирани производители по Програмата за развитие на селските райони или това е към датата на въвеждане в експлоатация, а не към последното решение на КЕВР, което е било наложено от НС с цел изплащане на икономическото предимство, което са имали пред останалите субсидирани производители, които имат цени с отразена субсидия към датата на въвеждане в експлоатация . Т.е действието на §18 в сегашния му вариант е изпълнило своето предназначение. Ще бъде възстановена справедливостта за тези 300 фирми и ще бъдат определени цени с отразена субсидия от КЕВР като независим регулатор, както на всички производители на ел.енергия.

Правни основания:

1.1. В писмо от ЕК от 2017 г. с текст: поради драстично намаление на изкупните цени през 2015 г тези производители са в неплатежоспособност. Цената е нежизнеспособна Искане се от българските власти да предприемат мерки за подпомагане тези производители. Справка от АУЕР за постоянно нарастващия брой фирми, които преустановяват дейност поради неплатежоспособност към днешна дата това са 62 фирми;

1.2.В писмо на ЕК № 2411895/27.07.2018г.,подписано от г-н Шевчович-Зам. Председател на ЕК. От 2018 г. §18 ЗЕ се казва, че §18 в този му вид ,ПРОТИВОРЕЧИ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО.

1.3. Промените в новия параграф ,отнасящ се към §18 ЗИД на ЗЕ са в изпълнение на чл. 23, т. 5 ,чл..31, т.6 от ЗЕ, и чл.31, ал.8 от ЗЕВИ и така предложеното настоящо допълнение, с което се *цели въвеждане на справедливост и равнопоставеност* между в допълнително подпомогнати производители от Програмата за развитие на селските райони и недопускане чрез цените на кръстосано субсидиране между отделните производители.

1.4. Промените в предложения нов параграф се основават на разпоредбите на директивата за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници в съответствие с членове 107 и 108 ДФЕС, посочени съображение 18 и чл.6 от измененията на Директиви 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 януари 2018 г касаещо съществуващи проекти. Тази промяна съобразява изискването за не допустимост на отрицателно въздействие върху икономическите показатели, жизнеспособността и устойчивостта на подпомогнатите проекти .

Нови аргументи в следствие на промяната на правната ,икономическа и фактическа обстановка към септември 2018 г.:

2, ИСТОРИЯ : Основния **мотив на ВНОСИТЕЛЯ през 2015г. за** частта ценово решение на КЕВР към 2014 г. обсъждано в Комисията по енергетика през 2015 г (когато се въвежда §18) е засегнатите фирми от §18 да бъдат задължени(принудени), да изплатят и върнат стойността на своето икономическо предимство, което са имали пред останалите субсидирани производители. НС определя изкупна цена към последното решение на КЕВР. Към края на 2017г. съгласно данни по писмо на КЕВР, всички фирми солидарно са изплатили предимството по договорите си за изкупуване сключен, съгласно §11 от ЗЕВИ за пълна преференциална цена. Към днешна дата §18 в частта ценово решение към 2014 г е изпълнил своето предназначение. И вече е настъпил двоен стандарт в ЗЕВИ по отношение на подпомогнати ВЕИ и дискриминация.

3. НОВО Фирмите са подпомогнати по” de minimis”,съгласно констатациите на ЕК ,поради установени двойно подпомагане на ДФЗ бе наложена глоба . Обръщаме внимание, че поради характера на вида помощта “de minimis”,констатациите на ЕК за натрупването е три данъчни години, те са изтекли на 31.12.2017г.,след тази дата тези производители излизат от обхвата на двойното субсидиране. Получено е писмо на ЕК от 2017 г в което има запитване ,какви мерки са предприети от българските власти за реабилитиране и подпомагане на производителите по §18. А на 27.07.2018 г. ЕК от г-н Шевчович изпраща писмо в което се казва, че §18ЗЕ противоречи на европейското законодателство от 2018г.

4..Фирмите по § 18 са спазили изяло законодателството и наредбите на държавата и оперативната програма , всички нотариално са декларирали, своето подпомагане пред крайния снабдител и договорите си към ДФ Земеделие за подпомагане. Тази декларация е неразделна част „приложение“ към всеки договор за изкупуване на ел. енергия . Т.е тези производители с нищо не са виновни, че в момента на инвестирането

им Държавата им е предоставила ,чрез законодателството си по-високи преференциални цени.

5.Целта на поправката е единствено да се върне жизнеспособността на 300 малки ВЕИ фирми, който в момента работят на цени три пъти под себестойност съгласно данни на КЕВР (за да бъде изплатено икономическото им предимство). Изчисленията показват , че поправката с цените с отразена субсидия определени от КЕВР ще покриват единствено и само себестойността без да се реализира печалба. Съгласно писмо на КЕВР от 04.01.2018г.

6.. **НОВО** от 2018г. Имаме една нова законодателна промяна (среда) от 2018г. ,чрез промяна на директивата за насърчаване производството на ВЕИ, касаеща тази категория обекти чл 6 и чл.6а, която ще изиска на България изпашането на големи неустойки към тези фирми, ако не бъдат предприети сега тези промени ,а именно:

Чл.6 Държавите членки гарантират, че равнището на подпомагане и съответните условия, свързани с подпомагането, което се предоставя на нови или съществуващи проекти за енергия от възобновяеми източници, не се преразглежда по начин, който да влияе отрицателно на предоставените по това подпомагане права и на техните икономически показатели. Когато се променят други регулаторни инструменти и тези промени засягат подпомагани проекти за енергия от възобновяеми източници, държавите членки гарантират, че регулаторните промени нямат отрицателно въздействие върху икономическите показатели на подпомаганите проекти.

чл.6А В случаите, когато регулаторни промени или промени в експлоатацията на мрежата оказват съществено или дискриминационно отрицателно въздействие върху икономическите показатели на подпомагани проекти, държавите членки гарантират, че подкрепяните проекти получават обезщетение.

7. **НОВО** от 2018г. Тези нови законодателни промени са в категорична защита на фирмите засегнати от §18, има доказана дискриминация и отрицателен икономически ефект от регулаторната промяна. Ако се приеме поправката с която цените са определени от КЕВР при отразена субсидия ,направения счетоводен и финансов експертен анализ на тези 300 производители доказва ,че тази поправка ще гарантира единствено покриване на разходите без да се допуска отрицателен резултат.

8. **НОВО** от 2018г .В Европейския съд има направени три пеюдиционални запитвания от Италия, Литва, Чехия ,касаещи регулаторни промени и ретроактивни действия по отношения на определените първоначално цени на ВЕИ, като намаляването на цените на ВЕИ от първоначалните им договори е от 20 до 30%, а в България е 80%.Поправката цели да спаси България от плащането на големи компенсации и санкции към тези фирми в следствие от промяната на европейско законодателство за насърчаване на ВЕИ и направените преюдиционални запитвания в Европейския съд и писмо на ЕК от 2017 г.

9. **НОВО** :С писмо от 27.07.2018 на г-н Шевчович Зам. Председател на ЕК се акцентира върху новите разпоредби в директивата за насърчаване на ВЕИ от 2018, касаещи именно случаят с 300 български фирми по ПРСР и тяхната икономическа нежизнеспособност в следствие на ретроактивната промяна на §18 ЗЕ през 2015г. и правото им на обезщетяване, поради настъпила капиталова загуба и щета. §18 ЗЕ вече противоречи на европейското законодателство.

10. Настоящата ситуация за фирмите по §18 :Имаме доказано отрицателно икономическо влияние на регулаторната промяна на §18, както и настъпила вече дискриминация спрямо останалите производители по Програмата за развитие на селските райони. Съгласно писма АУЕР за спрели дейността форми ,поради неплатежоспособност.

11 НОВО. Новия параграф е съобразен и няма да наложи нова нотификация, поради пренебрежимо малкото си отклонение към компонентната зелена енергия 0,07 при позволени до 20% за нова и съществуваща помощ в рамките на която държавите членки могат сами да определят своята държавна помощ без това да налага нова нотификация , съгласно приложено становище.

12. **НОВО** Промяната няма отражение върху държавната помощ на енергоемките дружества.

Пояснение по т11 , предложеният нов параграф касаещ пар. 18 (1) ЗИДЗЕ би довело до увеличение на одобрения прогнозиран бюджет за ЕЕП с едва 0, 007% при позволени 20% на основание чл. 1, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 659/1999, което значи, че одобрената помощ за ЕЕП ще продължи да се счита за „съществуваща“ и няма да налага нова нотификация до Комисията, доколкото липсва и каквато и да било друга връзка между предложеното увеличение на преференциалните цени и условията за одобрението на помощта за ЕЕП съгласно НПОСЕ

13. **НОВО** Промяната е в изпълнение на решението и мотивите на КС Предложението не само, че не е в противоречие с решението на КС, а е изцяло съобразено с него и неговите мотиви. Припомням КС се е произнесъл за отмяна, а това предложението е за промяна на §18 ,изхождащо от решението на КС. Решението на КС през 2017 е изцяло обосновано на европейското законодателство към м.05.2017г.,а през 2018 вече имаме промени, които са в противоречие с него. Писмо на Зам. Председателя на ЕК – г-н Шевчович от 27.07.2018г.

14. **НОВО** от 2018г.. Писмото от ЕК от 2017 г. по категоричен начин заявява, че българските власти трябва да подпомогнат тези проекти, защото наложената в по-късен етап цена, води до неплатежоспособност и фалит ,като искат информация за такива фирмите. Справка от АУЕАР доказва, че към момента има вече 28 фирми спрели дейност, поради неплатежоспособност.

Какво е фактическото състояние три години по-късно след приемането на §18 на 300 малки български фирми от които 158 земеделски производители съгласно направено проучване и анализ на финансови и счетоводни документи:

15. Изплатено изцяло икономическо предимство пред другите субсидирани производители по ПРСР
16. Цени от §183Е – 0,10 ст лв. на Кв.ч, са три пъти под себестойност, съгласно решение по ценообразуване на КЕВР Ц/07.11.2011 за цени с отразени субсидии в което те попадат по закона за ЗЕВИ.
17. По официална справка на АУЕР към 01.09.18г. има 38 фирми спрели своята икономическа дейност, поради неплатежоспособност след въвеждане на §183Е до 2017 г., Има насрочени търгове от Съдия изпълнител за разпродажба на имущество на четири дружества през април и май тази година.
18. Всичките близо 300 фирми са в неплатежоспособност, огромни загуби и фактически фалит по отношение на приходите и разходите от дейността на производство от ВЕИ, данни ГФО за 2017г.
19. 70% от фирмите и на самите физически лица имат запор на целия им приход на банковите им сметки от НАП и НОЙ по неплатени осигуровки по РЗ. Съгласно договорите с ДФЗ – 2 работни места с Минимална от от 800 лева.
20. Производителите финансират тази дейност, от друга дейност на дружеството или чрез допълнителни заеми, продажба на лично имущество; Има производители с продадено лично имущество от банки;
21. Наложени са санкции на 5 дружества за връщане на подпомагането от ДФЗ Земеделие поради не спазени условия на бизнес плана и договорите.
22. Настъпило е вече извън гаранционно обслужване, ремонтните дейности и подмяната на инвертори, е невъзможно с тези приходи, което е извадило голяма част от капацитета на централите от производство през юли 2018г..
23. Всички задължителни законово установени разходи към ВЕИ производители : балансиране, достъп нетно специфично се изчисляват на база произведена енергия, а не на база реализиран приход, дори и само тези разходи имат отрицателен финансови стойности, спрямо приходът от дейността;
24. Към момента фирмите за да снижат разходите работят, без застраховки, охрана, поддръжка за дейността и въпреки това са на загуба.
25. Поради неспазване на приходната част от бизнес плановете в следствие на цената от §18 на някои от фирмите ДФЗ е наложило принудително изземване на субсидията.

Троен стандарт в ЗЕВИ за производители ползвали при своето изграждане национална и европейска помощ.

1. Всички български производители на електрическа енергия от възобновяеми източници чрез енергийни обекти, които са ползвали при изграждането им национална или европейска помощ се разделят на три категории по отношение на размера на изкупната цена от произведената електроенергия на МВ.ч. , като тези различие и неравнопоставеност се основава и на три различни законови основания в ЗЕВИ, без да съществува каквото и да е било икономическо, правно или друго основание към този момент за това. В ЗЕВИ действа „троен стандарт“ по отношение на всички производители от ВИ, ползвали в своето изграждане държавна или европейска помощ, което поражда неравнопоставеност и дискриминация, водеща до фалит и неплатежоспособност на една от тези категории обекти за сметка на друга категория.

Категория обекти №1 са производители от ВЕИ, единствено попадащи под действието на §18 ЗЕ 24.07.2015г. Това са 300 малки български фирми (най-малките ВЕИ производители, сегмент от 5 до 100 кв.п), подали заявленията си за подпомагане преди влизане в сила на ЗЕВИ 03.05.2011г. по Програма за развитие на селските райони(ПРСР) и засегнати от §18 от ЗИД на ЗЕ и при режим на минимална помощ (режим de minimis), които преди влизане в сила на §18 от ЗИД на ЗЕ на 24.07.2015 г, са се ползвали от пълна преференциална цена съгласно съответното решение на КЕВР, тъй като попадат в изключение съгласно §11 от ЗЕВИ. Спазили са изяло законодателството и наредбите на държавата и оперативната програма , всички нотариално , са декларирали, своето подпомагане, пред крайния снабдител и договорите си към ДФ Земеделие за подпомагане. Тази декларация е неразделна част „приложение“ към всеки договор за изкупуване на ел. енергия .

Финансовата помощ от ПРСР е в размер до 50% от общите разходи по целия инвестиционен процес на пускане в експлоатация на обектите и вложението на собствената инвестиция, съгласно първоначално заложения бизнес план при пълната преференциална цена за 8 години . Към настоящия момен, тези производители са получавали пълни преференциални цени само 2, 5. години.

Съгласно разпоредбите и за периода на действие на §18ЗЕ от 01.08.2015г. до настоящия момент за тази категория обекти е определена цена съгласно ценово решение на КЕВР Ц-14 от 01.07.2014г за цени с отразена субсидия -100лева на МВ.ч ,която е три пъти под себестойност съгласно принципа на ценообразуване залегнал във всички ценови решение на КЕВР, както и съгласно реалния производствен процес, паричен поток и годишни финансови резултати на тези дружества. Те реализират само загуби и задължения, към 01.09.18г.-38 фирми са спрели производство и са фалирали; 50% от всички фирми имат запори на прихода по задължение на НАП и НОЙ. Към много от дружествата е и отправено искане от ДФЗ за връщане на подпомагането по ПРСР ,заради неизпълнение на бизнес плана по отношение на изкупната цена. *Към 01.02.2018г. тази категория обекти е изплатила (и вече надплаща) своето икономическо предимство спрямо Категория обекти №2 за периода на действие*

на §18 01.08.2015 до настоящия момент , тези производители са дискриминирани спрямо всички останали.

Категория обекти №2 са производители от ВЕИ, подали заявленията си за подпомагане след влизане в сила на ЗВЕИ и ползващи цени по договорите за изкупуване на произведената ел. енергия, съгласно чл.31.ал.8 с отразена субсидия към датата на въвеждане в експлоатация съгласно ЗУТ. Средна цена 313 лв на МВ.ч

Категория обекти №3 са производители от ВЕИ, сегмент над 200 кв.п до 50 Мв.п , които се ползват от пълна преференциална цена, съгласно съответното решение на КЕВР и действието на §11 ЗВЕИ 03.05.2011 г.. подали заявленията си за подпомагане преди влизане в сила на ЗЕВИ, но не са засегнати от действието на §183Е от 24.07.2015 г, защото техния вид безвъзмездна национална и европейска помощ за инвестиционния процес не е попада под смисъла на дефиницията „национална и европейска схема“(чисто редакционно), не „подават заявления“, а имат настъпили права (чисто редакционно) също така, те нямат законовото задължение да декларират своето подпомагане и не са го декларирали, защото тези обекти са въведени в експлоатация преди ЗЕВИ (3.5.2011) ,а задължените за деклариране залегнало в ЗЕВИ, действа от момента на влизането му в сила) .Съответно този пропусък им дава възможност и до днес тези производители да не са декларирали своето подпомагане и да не търпят санкции за това . Тази категория обекти имат икономическо предимство спрямо останалите две категории обекти изразяващо се в двойно по-високите изкупна цени на произведената ел. енергия, основано на действието §11ЗЕВИ,който действа и в момента. Средна изкупна цена 700 лв. на МВ.ч.

От одобрения и раздаден бюджет на мерките финансирани тези производители, може да се направи извод, че тяхната обща инсталирана мощност е над 230 МВ.п. Конкретна информация може да се изиска единствено от финансиращите органи на мерките, защото тези производители са нямали законовото изискване да декларират пред крайния снабдител или ЕРП своето подпомагане

Тази категория от началото има абсолютно единични условия по договорите си за изкупуване на ел. енергия, като условия и клаузи ,като на категория 1.

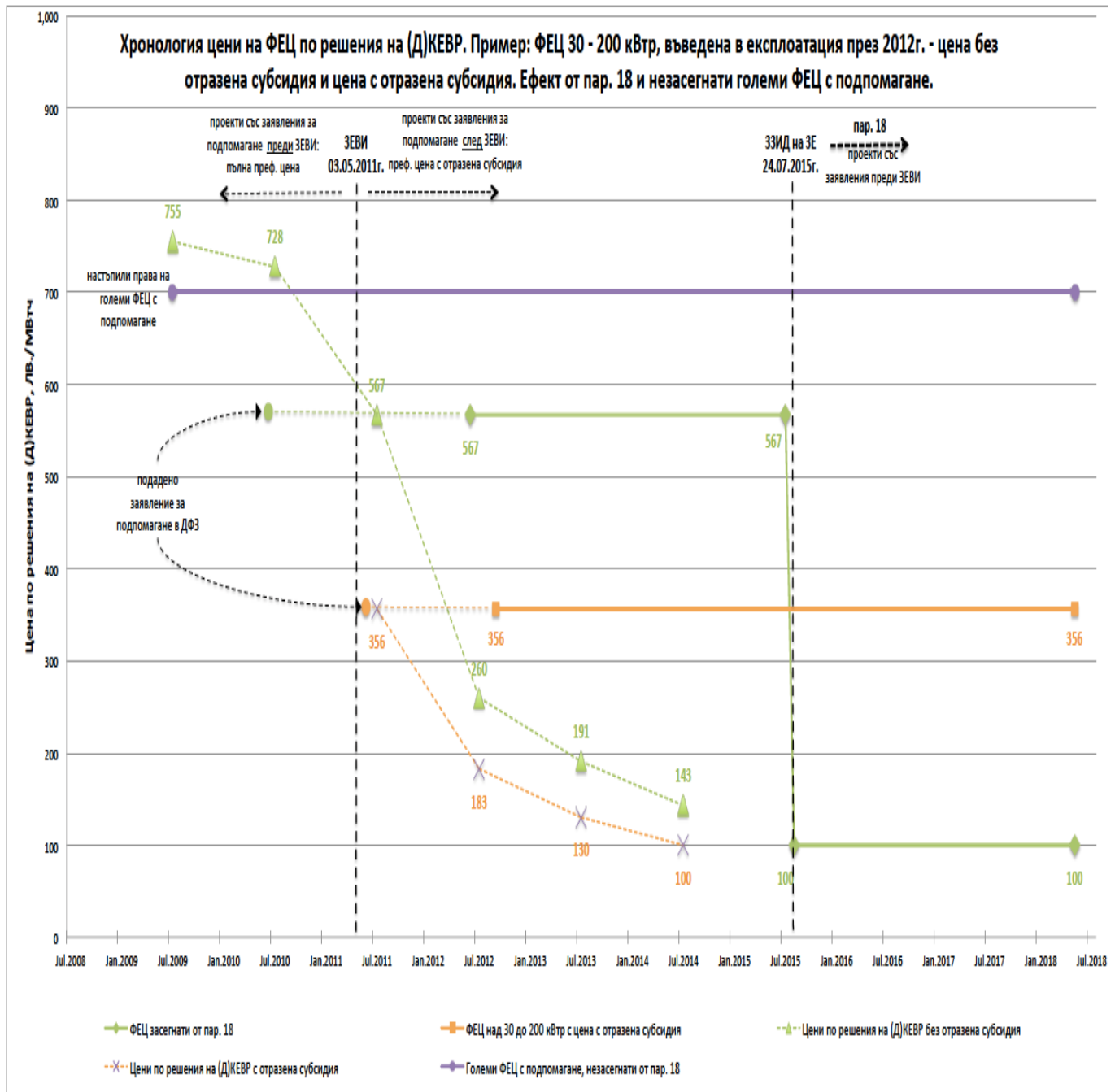
Пояснение: Освен „национални и европейски схеми за подпомагане“ съществуват и други най-общо казано „програми“, които финансират с безвъзмездна помощ или субсидия изграждането на обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ.

Това са: Национални и европейски програми за фондово, капиталово или безвъзмездно финансиране, кредитни програми с преференциални лихви и безвъзмездно намаляване на главници и други финансови инструменти и мерки Международен фонд Козлодуй, ЕБВР, ПУДОС, КЛЕЕВИ, и др.)

Наименованията, описанието и вида на мерките, с които се подпомага изграждането на ВЕИ обекти (описани като Специфични мерки за изпълнение на изискванията съгласно членове 13, 14, 16 и членове 17 до 21 на Директива 2009/28/ЕО) се одобряват от НС, чрез НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОбНОВЯЕМИ

ИЗТОЧНИЦИ от Декември 2012г. (Таблица 5, стр. 33-36, посочени са конкретно мерките за изграждане на ВЕИ) ,който е приет от НС по предложение на Министъра на енергетиката. Изготвянето, внасянето за гласуването му в НС и контрола по изпълнението му е задължение на министъра на енергетика съгласно глава 3,раздел 1 от ЗЕВИ.

Троен стандарт в ЗЕВИ за производители получили държавна или европейска помощ:

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

На основание този доклад Съюзът на европейските производители на зелена енергия счита ,че приемането на предложение № 854-04-131/27.07.2018г. към Законопроект за ЗИД на ЗЕ внесен от МС на 21.06.2018г.№802-01 е абсолютно наложително и е възможно най-добрия изход за всички участващи страни. Промените до които ще доведе промяна са закъснели, защото близо 300 малки ВЕИ производители от края на 2017г се ощетяват и са дискриминирани, спрямо всички останали фирми-производители на ел.енергия. към 30.09.2018г. са надвнесли т.е. ощетени 4 милиона лева .

Европейското законодателство е променено, действието на §18 е изпълнило своето предназначение. Чрез предложението за промяна на засегнатите производители от §183Е ще бъде въведена справедливост, равнопоставеност и ще бъдат избегнати законови противоречия.

Приложение на официални документи ,обосноваващи доклада:

1. Писмо на ЕК ГД Земеделие от 2016г.;
2. Писмо на Зам. Председателя на ЕК от 28.07.2018г.;
3. Писмо справка на АУЕР за спрелите дейност фирми ,засегнати от §18 ЗЕ ;
4. Писмо справка на АУЕР за фирми, получили държавна помощ не засегнати от §183Е;
5. Писмо КЕВР до НС от 2016г. в което е видно, че §183Е засяга единствено и само производителите финансирани по ПРСР, подали заявления преди влизане в сила на ЗЕВИ;
6. Възстановено-надплатено икономическо предимство по данни КЕВР от 04.01.2018г. до НС.
7. Становище на Доктор по европейско право Христо Христов;
8. Становище на МЗХ;
9. Експертиси на независими експерт счетоводители на ГФО на засегнати производители;